

Porebetong

Siporex

Lettbetong

KJÆRT BARN HAR MANGE NAVN

Porebetong er et smart materiale. Det er raskt og enkelt å bygge med, fleksibelt og lett å tilpasse. Den flotte dusjnisen her er laget av porebetong, men materialet kan også brukes til mye annet.

Det har flere forskjellige navn, men det er det samme allsidige byggematerialet det er snakk om – vi kaller det porebetongplater. De er smarte, fordi de veier lite og er lette å skjære til, slik at du kan få akkurat den størrelsen du ønsker til byggeprosjektet ditt. Litt som LEGO-klosser i flere størrelser.

Bruksmulighetene er mange. Du kan lage vegger og møbler til baderom, stue, kjeller og vaskerom. Det er raskt å bygge med platene, for de stables helt enkelt oppå hverandre, med lim mellom. Derfor er porebetongplater et opplagt materiale til mange gjør det selv-prosjekter.

På de neste sidene kan du se hvordan du lager en dusjnisse av porebetongplater. Men uansett hva du lager, er prinsippene de samme. Du har også flere forskjellige muligheter når det gjelder etterbehandling av en vegg/møbel av porebetong. Her viser vi deg hvordan du sparkler overflaten og maler den. Men du kan også velge å pusse veggen eller kle den med for eksempel fliser.

Tilskjæringen

Det er enkelt å skjære til platene på akkurat de målene du ønsker. Det er lettest med en grovtannet sag som er laget for porebetong. Du kan også bruke en vanlig håndsag, men husk at tennene blir fort slitt.

Materialet

Sand, vann, sement og kalk er ingrediensene i porebetong. Platene kan altså verken råtne eller bli angrepet av sopp. Derfor er det et godt egnet materiale til fuktige miljøer, som for eksempel badetrom. Porebetong er også diffusjonsåpent, og tillater fukten å passere gjennom materialet, så det ikke blir fuktproblemer på platene.

Limet

Porebetongplater limes sammen med et spesielt lim. Det skal bare brukes et forholdsvis tynt lag, slik at platene blir sittende så tett sammen som mulig. Det gir et flott og jevnt resultat. Limet fordeles jevnt med en tannsparkel, eller en spesiell limskje med samme bredde som platene, slik at det kun kommer ut lim på én flate. Limet fås i ferdige blandinger, som tilsettes vann og røres godt med blandevisp på en bormaskin.

Sammenføyingene

For å styrke sammenføyingene mellom platene, skal du bruke bølgespiker. De slås inn midt i skjøten mellom to plater.

Innfestingen

Til større konstruksjoner er det nødvendig med en solid innfesting til en eksisterende vegg, f.eks. med vinkelbeslag. De slås fast med spiker. Hvis du for eksempel lager en ny innervegg av porebetong, er det en god idé å bruke såkalte murbindere. Det er en lang jernstang som settes fast i veggen og freses ned i porebetongplaten.

Se hvordan du lager en dusjnisse av porebetong

Klargjøringen

Før du begynner å bygge med porebetongplater, skal du ha kontroll på akkurat hvor du vil bygge opp veggen. Det er en fordel å tegne det opp, både på gulvet og veggen, slik at du har noen faste, rette streker å holde deg til underveis.

I denne kjellerdusjen vil det ikke bli et avløp inne i selve dusjninsen. Vannet vil i stedet renne ned i et gulvsluk på den andre siden av veggen vi setter opp. Løsningen er mulig, ettersom vi har et kraftig fall mot avløpet, som vi sikrer tilstrekkelig tilgang til gjennom et stort hull nederst på veggen.

1 Strek opp etter et vater, for å markere hvor veggen til dusjninsen skal være. Veggen skal begynne rett etter vinduet, og gå vinkelrett over til den sokkelkanten som allerede finnes.

2 Sag til platen slik at den passer i lengde og høyde mellom veggen og kanten på gulvet. Platene sages til med en grovtannet sag.

3 Her streker vi opp til en rist som vil skjule hullet der vannet renner ut. Dermed kan vannet renne fritt til den andre siden av veggen, der avløpet er.

4 Skjær hakket i platen. Her blir vi nødt til å bruke en vinkelsliper for å kunne komme til for å lage det lange snittet. Platen med hullet til risten er en overligger som er armert, slik at styrken ikke svekkes når det lages et hakk i den.

5 Risten settes på plass i platen. Den presses bare på plass i hullet, slik at det er mulig å ta ut risten for å rense den.

Sokkelen

Når du skal begynne med selve byggingen, skal du blande porebetonglim som platene kan limes fast med. Her er det i tillegg nødvendig med litt avrettingsmørtel. Det legges på gulvet under den første platen, slik at den blir rett.

Det er viktig at du er nøye med plasseringen av platene til sokkelen, slik at de står helt nøyaktig. Når det innledende arbeidet er i orden, og alt er helt rett, går det mye lettere med resten.

1 Smør lim under platen, og fordel det så jevnt som mulig. Her skal det også avrettingsmørtel på gulvet, slik at platen blir stående helt rett.

2 Sjekk om platen er rett etter at du har plassert den i den våte mørtelen. Bruk et vater – og bruk det i det hele tatt flittig underveis, for å forsikre deg om at alle platene havner i lodd og vater. Fjern all overflødig avrettingsmørtel.

Veggen

1 Bygg den første rekken oppå sokkelen. Smør lim på flatene, og sett blokken ved veggen på plass. Sjekk at den står rett.

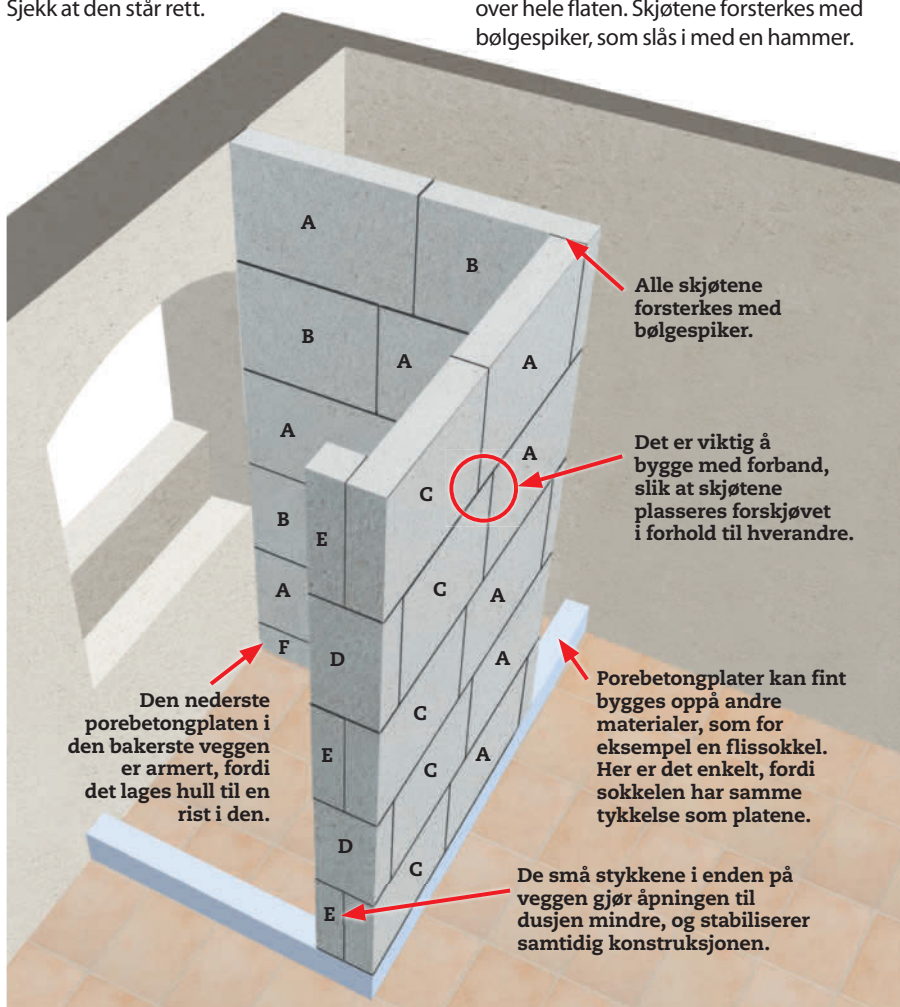

Bølgespikere plasseres midt i skjøten mellom to plater.

2 Smør lim på neste plate, og sett den opp. Limet smøres på med en tannsparkel, slik at det blir fordelt jevnt over hele flaten. Skjøtene forsterkes med bølgespiker, som slås i med en hammer.

3 Sett opp hjørneplaten når du har smurt lim på flatene. Forsterk deretter skjøten med en bølgespiker.

Alle skjøtene forsterkes med bølgespiker.

Det er viktig å bygge med forband, slik at skjøtene plasseres forskjøvet i forhold til hverandre.

Den nederste porebetongplaten i den bakerste veggen er armert, fordi det lages hull til en rist i den.

Porebetongplater kan fint bygges oppå andre materialer, som for eksempel en flissokkel. Her er det enkelt, fordi sokkelen har samme tykkelse som platene.

De små stykkene i enden på veggen gjør åpningen til dusjen mindre, og stabiliserer samtidig konstruksjonen.

4 Fortsett med de neste platene. De skjæres til, slik at du hele tiden bygger med forband. Det er viktig at skjøtene sitter forskjøvet, for at veggen skal bli så sterk som mulig.

5 De øverste platene skjæres til, så veggen blir lukket øverst. Her skal det skjæres ut til et par rør. Før platene settes opp, blir det smurt lim på oversiden av blokkene, så de også limes fast til taket.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

- 22 porebetongplater à 40 x 60 cm (noen skjæres til)
- 1 armert porebetongplate, 10 x 15 x 100 cm, til en rist
- Eventuelt en rist
- Avrettingsmørtel

- Porebetonglim
- Bølgespiker
- Sandsparkelmasse
- Akrylfugemasse
- Hvit veggmalings
- Eventuell primer

Spesialverktøy

- Porebetongsgag
- Tannsparkel (10 mm)
- Sparkel
- Blandevisp til bormaskin

En siste finish

Nå er veggen rundt dusjnisen ferdig, og den skal ha en siste etterbehandling. Du har mange valgmuligheter: fliser, sparkel, puss eller maling.

Her velger vi å sandsparkle, før vi til slutt maler veggen på utsiden. Innvendig settes det opp fliser, men det viser vi ikke her. Fugene langs kantene på utsiden fylles med akrylfugemasse. Da skjules alle sprekker, og resultatet blir flott.

1 Veggen sandsparkles, slik at den blir glatt og jevn. Trekk på massen med en bred sparkel i et tynt, dekkende lag. La massen tørke, og gi eventuelt veggen en runde til, hvis det fortsatt er ujevnheter.

2 Slip veggen når sparkelmassen er tørr, slik at overflaten blir så jevn som mulig. Her bruker vi en plansliper. Du kan også bruke slipepapir på en kloss eller en annen slipemaskin. Uansett er det en god idé å bruke en støvmaske.

Fugene glattes med en lett fuktet pensel.

3 Tett alle sprekker utvendig med akrylfugemasse. Det vil alltid være sprekker langs kantene. De synes godt hvis du ikke tetter dem. Akrylfugemassen sprøytes på i et passende lag og glattes ut, slik at skjøten ikke synes.

4 Veggen males på utsiden. Her får den to strøk hvit veggmalings. Gi eventuelt veggen et strøk primer før den males. Da suger den mindre maling.

Så er veggen i ferd med å bli ferdig – den mangler bare et siste strøk.

Hjørnebeskyttelse

Kantene på porebetongplater er sårbare, men du kan forsterke dem med hjørnebeskyttere beregnet for gipsplater.

Runding av kanter

En annen mulighet, som gjør kantene mindre sårbare, er avrundede hjørner. Det kan du lage med et grovt slipebrett eller vanlig slipepapir, alt etter hvor mye du vil ha fjernet.